

Білоцерківський національний аграрний університет
Екологічний факультет
Кафедра безпеки життєдіяльності

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</p> <p>«Екологічна безпека регіонів»</p> <p>Галузь знань – 10 «Природничі науки» Спеціальність – 101 «Екологія» Освітня програма – «Екологія»</p>
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Компонент освітньої програми:	обов'язкова
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	5 кредитів / 150 годин
Семестр	3
Форма контролю	іспит
Мова викладання	українська
<p>Профайл викладача</p> 	<p>Розпутній Олександр Іванович Посада: завідувач кафедри безпеки життєдіяльності Вчене звання: професор Науковий ступінь: доктор сільськогосподарських наук Робоче місце: навчальний корпус № 9 (вул. Героїв Чорнобиля 3А), 538 аудиторія (кафедра безпеки життєдіяльності). E-mail: rozputny_bzd@ukr.net Зв'язок з викладачем: +380974817914</p>
Опис дисципліни	<p>Навчальна дисципліна «Екологічна безпека регіонів» є обов'язковим компонентом освітньої програми спеціальності «Екологія». Відповідно до навчального плану на 2022-2023 навчальний рік, на вивчення дисципліни передбачено 150 академічних годин (5 кредитів ECTS), з яких для денної форми навчання виділено: аудиторних – 42 годин (лекції – 14 години, практичні заняття – 28 годин), самостійна робота студентів – 108 години. Підсумковий контроль: іспит</p>
Передумови для вивчення дисципліни	<p>Навчальна дисципліна «Екологічна безпека» використовує знання здобуті за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія».</p>
Мета вивчення дисципліни	<p>Навчальна дисципліна «Екологічна безпека регіонів» вивчається з метою формування необхідних компетенцій щодо оцінки стану екологічної безпеки навколишнього природного середовища та природних ресурсів, джерел, загроз та ризиків прояву екологічних небезпек.</p>

<p>Формат дисципліни</p>	<p>Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі із застосуванням мультимедійних засобів та використанням системи електронного навчання на платформі Moodle.</p> <p>За необхідності (індивідуальні графіки, інклюзивне навчання, дистанційна форма навчання тощо) можуть бути використані сервіси для проведення відеоконференцій та онлайн-зустрічей: Zoom, Google Meet, Skype, Viber.</p> <p>Формат викладання дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>PH 12.1 Уміти оцінювати ландшафтне і біологічне різноманіття та аналізувати наслідки антропогенного впливу на природні середовища під час оцінки екологічної безпеки стосовно збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, природно-заповідного фонду.</p> <p>PH 13.1 Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на екологічну безпеку довкілля, ідентифікувати джерела екологічних небезпек та загрози екологічних небезпек.</p> <p>PH 15.1. Оцінювати екологічні ризики та екологічну безпеку атмосферного повітря, водних та земельних ресурсів;</p> <p>PH 15.2. Оцінювати екологічні ризики впливу промислового виробництва, енергетики, транспорту на навколишнє природне середовище;</p> <p>PH 15.3. Оцінювати екологічні ризики щодо поводження з відходами;</p> <p>PH 15.3. Оцінювати екологічні ризики та екологічну безпеку територій регіонів та громад.</p>
<p>Структура курсу</p>	<p>Теми лекцій</p> <p><i>Змістовий модуль 1. Екологічна безпека як складова національної безпеки</i></p> <p>Тема 1.1. Поняття про екологічну безпеку регіонів, ризики та загрози екологічній безпеці України</p> <p>Тема 1.2. Стратегічні цілі та завдання щодо підвищення рівня екологічної безпеки, зменшення впливу та наслідків зміни клімату в Україні</p> <p>Тема 1.3. Державне регулювання та управління екологічною безпекою на рівні регіонів та громад</p> <p><i>Змістовий модуль 2. Екологічна безпека навколишнього природного середовища та природних ресурсів на рівні регіонів</i></p> <p>Тема 2.1. Екологічна безпека атмосферного повітря та водних ресурсів в регіонах України. Вплив військової діяльності та бойових дій на екологічну безпеку атмосферного повітря та водних ресурсів в Україні.</p> <p>Тема 2.2. Екологічна безпека та екологічні ризики для територій регіонів та громад. Вплив військової діяльності та бойових дій на екологічну безпеку територій та громад в Україні.</p> <p>Тема 2.3. Екологічна безпека та раціональне використання земельних ресурсів та надр. Вплив військової діяльності та бойових дій на екологічну безпеку земельних ресурсів України.</p> <p>Тема 2.4. Екологічна безпека збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, природно-заповідного фонду та національної екологічної мережі. Вплив військової діяльності та бойових дій на екологічну безпеку об'єктів природно-заповідного фонду України.</p> <p>Теми практичних занять</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ідентифікація факторів та джерел екологічних небезпек 2. Екологічні ризики та їх оцінка.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Оцінка прояву екологічних небезпек на соціально-економічний сектор 4. Прогноз наслідків впливу зміни клімату на соціально-економічний сектор 5. Розробка планів та заходів підвищення рівня екологічної безпеки регіонів 6. Розробка стратегій екологічної безпеки регіонів та територіальних громад 7. Оцінка екологічної безпеки та екологічних ризиків щодо стану атмосферного повітря в регіонах 8. Оцінка екологічної безпеки та екологічних ризиків щодо стану водних ресурсів в регіонах 9. Оцінка екологічної безпеки та екологічних ризиків для територій регіонів та громад 10. Оцінка екологічної безпеки щодо поводження з відходами та розробка програм поводження з відходами на території громад та регіонів 11. Оцінка екологічної безпеки та екологічних ризиків щодо раціонального використання земельних ресурсів 12. Оцінка екологічної безпеки та екологічних ризиків стосовно використання надр 13. Оцінка екологічної безпеки та екологічних ризиків збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, 14. Оцінка екологічної безпеки та екологічних ризиків природно-заповідного фонду та національної екологічної мережі
<p style="text-align: center;">Методи навчання</p>	<p>В процесі навчання використовуються наступні методи: лекції, доповіді, індивідуальні завдання, дискусії, тестові та розрахункові завдання, есе. Із наочних засобів використовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point та навчальні відеофільми, друковані роздаткові матеріали, а також інформаційні стенди у навчальній аудиторії, таблиці з довідковими даними, схеми та плакати, макети.</p> <p>Під час практичних занять і самостійної роботи студент має ознайомитися з теоретичним матеріалом, а індивідуальної роботи – виконати есе в межах навчальної програми курсу, яке виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі вивчення курсу.</p>
<p style="text-align: center;">Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями, а виявлення ознак академічної недоброчесності (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для їх незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідуватимуть усі лекції та практичні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять буде згідно графіку консультацій викладача. За наявності об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>

**Рекомендовані
джерела інформації**

Основна

1. Екологічна безпека: навчальний посібник. Краснянський М.Ю. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. — 180 с.
2. Забезпечення екологічної безпеки: підручник / М.В. Сарапіна, В.А. Андронов, С.Р. Артем'єв, О.В. Бригада, О.В. Рибалова. – Х.: НУЦЗУ, 2019. – 246 с.
3. Екологічна безпека інженерної діяльності: підручник / Ю. В. Носачова, О. І. Іваненко, В. В. Вембер/ Київ : Кондор, 2020. 212 с.
4. Стратегія сталого розвитку регіону : підручник / М. О. Клименко, О. М. Клименко, Л. В. Клименко. – К.: Кондор, 2020. – 312 с.
5. Екологічні аспекти керування якістю навколишнього середовища : підручник для студ. інженерних спеціальностей / І. М. Трус, Я. В. Радовенчик, М. Д. Гомеля; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. – 208 с.

Допоміжна

1. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища від 25.06.1991. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>
2. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року. - Режим доступу: https://www.undp.org/content/dam/ukraine/docs/SDGreports/UNDP_Strategy_v06-optimized.pdf
3. Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19>
4. Екологічна безпека України : навчальний посібник / М. І. Хилько. Київ, 2017.
5. Екологічна безпека та економіка : монографія / М.І. Сокур, В.М. Шмандій, Є.К. Бабець, В.С. Білецький, І.Є. Мельнікова, О.В. Харламова, Л.С. Шелудченко. – Кременчук, ПП Щербатих, 2020. 240 с.
6. Безпека людини у сучасних умовах : монографія / В.В. Березуцький та ін. Харків : ФОП Мезіна В.В., 2018. 208 с.
7. П'ять років бойових дій на сході України : Екологічні проблеми у інфографіці. Київ: ОБСЄ, 2019.
URL:<https://www.osce.org/files/f/documents/b/0/445369.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Навчально-інформаційний портал БНАУ системи електронного навчання на платформі Moodle
<https://teach.btsau.net.ua/course/view.php?id=2280>
2. Наукова бібліотека БНАУ, електронний ресурс:
<https://library.btsau.edu.ua/>
3. Репозитарій Білоцерківського НАУ: веб-сайт.
URL:<http://rep.btsau.edu.ua>
4. Законодавство на сайті Верховної Ради України: веб-сайт. URL:
<https://rada.gov.ua>
5. <http://www.nbuv.gov.ua> Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
6. Екологічна безпека та природокористування. Збірник наукових праць : веб-сайт. URL: <http://es-journal.in.ua/index>